

WKRÓTCE ZARZĄDZENIE O SZLAKACH TURYSTYCZNYCH

Dobiegają końca prace nad opracowaniem zarządzenia przewodniczącego GKKFiT w sprawie szlaków turystycznych. Jak wynika z projektu zarządzenia: „CAŁOŚĆ SPRAW DOTYCZĄCYCH SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH Z WYJĄTKIEM SZLAKÓW TURYSTYKI MOTOROWEJ POWIERZA SIĘ POLSKIEMU TOWARZYSTWU TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEMU.

Ponieważ WYTYCZANIE, BUDOWA I PRZEBUDOWA ORAZ ZNAKOWANIE SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH NA OBSZARZE LASÓW POWINNO BYĆ DOKONYWANE W POROZUMIENIU Z OKRĘGOWYMI ZARZĄDAMI LASÓW I KONSERWATORAMI PRZYRODY uzgadniane są aktualnie wyżej wymienione sprawy z Ministerstwem Leśnictwa.

Po ostatecznym opracowaniu zarządzenia wejdzie ono w życie. O fakcie tym, jak też i o szczegółach Zarządzenia dotyczącego sprawy szlaków turystycznych informujemy na łamach „BI”.

BIULETYN *informacyjny*

ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK
STYCZEŃ 1962 Nr 36

SEJMIK KRAJOZNAWCÓW PTTK

W dniach 9 — 10 grudnia br., w siedzibie Okręgu PTTK w Poznaniu, odbył się Ogólnopolski Sejmik Krajoznawczy, poświęcony zagadnieniom regionalizmu w pracach Towarzystwa. Materiały na Sejmik zostały przygotowane przez Zespół Regionalizmu w Prezydium Komisji Krajoznawczej ZG pod kierunkiem kol. dr J. Brauna z Częstochowy. Organizacją techniczną Sejmiku była w rękach Zarządu i Biura Okręgu Poznańskiego.

W pracach Sejmiku brał udział Prezes ZG gen. Br. Bednarz, zaproszeni goście zainteresowani problematyką regionalizmu oraz około 70 członków Okręgowych i Oddziałowych Komisji Krajoznawczych i niektórych Kół z terenu całego kraju.

Problematyka regionalizmu podana przez Komisję Krajoznawczą jest w tej chwili bardzo aktualna, o czym świadczy liczny i żywy (25 osób) udział w dyskusji.

Referat wprowadzający pt. „Zagadnienie regionalizmu w pracy PTTK” wygłosił w imieniu Zespołu Regionalizmu mgr J. Grzybowski z Krakowa, przedstawiając temat jako zagadnienie dyskusyjne, wymagające dalszych studiów, poszukiwań, obserwacji w terenie, dokumentacji

oraz ścisłych kontaktów między organizacjami społecznymi, a nawet osobami indywidualnymi, prowadzącymi działalność krajoznawczą w poszczególnych regionach.

W tej chwili jeszcze trudno podsumować wyniki Sejmiku i ocenić uwagi wygłoszone przez dyskutantów; napewno można jednak stwierdzić, że materiał dostarczony podczas dyskusji jest rzeczowy i wykazuje wielką troskę działaczy PTTK o prawidłowy i celowy rozwój regionalizmu, jako jednego z bardzo istotnych zagadnień programu działalności Komisji Krajoznawczej. Zanim zostanie opracowany szczegółowy protokół z prac Sejmiku zapoznajemy wszystkich Kolegów z tezami referatu, które publikujemy tak, jak przez zespół regionalizmu zostały przedstawione w Poznaniu do dyskusji.

TEZY DO REFERATU ZAGADNIENIA REGIONALIZMU W PRACY PTTK

I. Regionalizm, jako pojęcie, zawiera w sobie treść dwojaką:

— Regionalizm jest ideologią historycznie ukształtowanych zbiorowości terytorialnych o żywej świadomości więzi regionalnej i poczuciu odmienności względem zbiorowości sąsiednich;

(Dokończenie na str. 2)

SEJMIK KRAJOZNAWCÓW PTTK

(Dokończenie ze str. 1)

— regionalizm jest ruchem społecznym, który w oparciu o zespół cech aktualnych dla pewnego obszaru, obejmuje swoją działalnością sprawy kultury współżycia społecznego, gospodarki terenowej, — z zadaniem wszechstronnej aktywizacji środowiska, jako wspólnoty regionalnej.

2. W obu tych ujęciach podstawą regionalizmu jest świadomość wspólnoty wewnętrznej oraz społecznie dodatnie poczucie odrębności kształtowane historią, tradycją kulturalną, krajobrazem, obyczajem, gospodarką.

3. W dawnym ujęciu, regionalizm miał za treść głównie zachowanie swojszczyzny, ochronę i opiekę zabytków kultury i krajobrazu, kultywowanie dawnych form obyczaju, zachowania folkloru etc.

4. Współczesne ujęcie regionalizmu charakteryzuje się dużym dynamizmem społecznym i kulturalnym, z położeniem silnego akcentu na ekonomiczną stronę zagadnienia, zmierzając do współtworzenia nowego życia prowincji poprzez aktywizację terenu we wszelkich kierunkach działalności gospodarczej i kulturalnej.

5. Tradycje naszego regionalizmu przekazały nam obydwie ujęcia. Wyływające z patriotycznych pobudek okresu niewoli postulaty zachowania swojszczyzny dość szybko sprężyły się z postulatami gospodarczego i kulturalnego pobudzenia prowincji.

6. Przewaga elementu statycznego lub dynamicznego w różnych okresach rozwoju idei regionalistycznych była zarówno odbiciem wpływu poszczególnych indywidualności działających jak i wynikiem aktualnej sytuacji politycznej i gospodarczej kraju.

7. Współcześnie widoczną jest przewaga elementu dynamicznego w ujęciu regionalizmu w wielu środowiskach.

8. Konieczne jest określenie pozycji PTTK w tej sytuacji, jego roli i zadań.

9. Ocena pozycji PTTK nie wypada zadowalająco:

— inicjatywa regionalna znajduje się poza Towarzystwem,

— PTTK jako całość nie przejawia „skutecznego zainteresowania“ problemami regionalizmu,
— istniejące wyjątki (Piotrków Trybunalski, Nowy Sącz, Szamotuły i inne) nie zmieniają tej oceny,
— znane inicjatywy cząstkowe, na ogół udane, potwierdzają istnienie społecznego zapotrzebowania i możliwości działania.

10. Rola PTTK bąże na jego uniwersalności. Towarzystwo działa na obszarze całego kraju, gdy poszczególne inicjatywy regionalne z natury rzeczy ograniczone są do określonego cząstkowego terenu. Istnieje realna możliwość uzyskania znacznych korzyści społecznych, poprzez stworzenie platformy inspiracji i współdziałania z poszczególnymi inicjatorami regionalnymi.

11. Zadania PTTK wynikają ze Statutu — regionalizm jest tu kierunkiem działania dla realizacji celów statutowych. Konieczna jest:

- zmiana postawy przeważającej części mas członkowskich Towarzystwa z bierniej na czynną,
- postawienie przed całym Towarzystwem zagadnienia, że znajomość swojego regionu jest organizacyjnym obowiązkiem członka,
- rozpoczęciem wobec wszystkich członków akcji uświadamiającej w dziedzinie znajomości swojego regionu, już w obecnej pięciolatek,
- przyjęcie zasady, że poznanie swojego regionu jest treścią pracy krajoznawczej Kół i Oddziałów Towarzystwa,
- wyjście do społeczeństwa z programem prac regionalistycznych,
- budzenie w społeczeństwie poczucia regionalnego,
- współpraca z terenową inicjatywą regionalną we wszelkich jej przejawach.

12. Hasło naszej akcji „Każdy zna swój region“.

PROGRAM

Komisji Krajoznawczej w zakresie regionalizmu idzie poprzez zapoznanie działaczy PTTK z problematyką

regionalizmu w pracach Towarzystwa do przyjęcia hasła „KAŻDY ZNA SWÓJ REGION“, jako drogi do szczegółowego poznania kraju). Stopniowa realizacja tego hasła nastąpi w oparciu o dokumentację krajoznawczą przez:

1) Organizowanie ruchu turystyczno-krajoznawczego zmierzającego do systematycznego poznawania pełnej krajoznawczej treści regionu, obejmującej zagadnienia przeszłości, teraźniejszości i plany rozwoju.

2) Inspirowanie wszystkich placówek obsługi ruchu turystycznego do działalności w tym zakresie.

3) Organizowanie krajoznawczych imprez regionalnych.

4) Opracowanie cyklu tras turystyczno-krajoznawczych tak, aby w sumie obejmowały kompleksową problematykę krajoznawczą całego regionu.

W pracach tych widzi się konieczność uwzględnienia terenów dotychczas zaniedbanych w ruchu krajoznawczo-turystycznym a zasługujących na poznanie.

5) Rzetelna informacja turystyczno-krajoznawcza o regionie przez: opracowanie wszelkiego typu publikacji jak przewodniki i monografie i wykorzystanie innych nowoczesnych środków informacji.

6) Przeprowadzenie w ciągu bieżącego 5-lecia wielkiej akcji szkoleniowej na temat znajomości pełnej problematyki krajoznawczej własnego regionu, na tle ogólnej znajomości kraju, obejmującej: a) wszystkich członków Towarzystwa, b) cały aparat etatowy Towarzystwa.

Akcję tę należy w 1962 r. zapoczątkować przez opracowanie programów działalności Kół i innych jednostek organizacyjnych PTTK.

Rezultatem poznania własnego regionu, rozwijania i popularyzacji jego wartości, będzie wzrost zainteresowania turystyczno-krajoznawczego terenami dotychczas niedocenianymi i rozszerzenie wiedzy o kraju.

Nie było ani jednego głosu, który negowałby potrzebę zajęcia się, w szerszym niż dotychczas zakresie, sprawami regionalizmu. Uwagi merytoryczne dyskusantów były uzupełniające, rozszerzały niektóre punkty referatu, wykazały znakomitą orientację uczestników Sejmiku co do istoty zagadnienia i stały się cennym materiałem do dalszych prac Zespołu Regionalizmu Komisji Krajoznawczej.

Dyskutowano zwłaszcza wyczerpująco na temat programu, stanowiącego podstawę do dalszej działalności Komisji Krajoznawczej i innych komórek Towarzystwa w zakresie regionalizmu.

Ilustracją uzupełniającą problematykę regionalizmu oraz kierunku pracy w zakresie dokumentacji krajoznawczej była, wprawdzie skromna, ale orientująca w kierunkach pracy, wystawa, również w lokalu Okręgu Poznańskiego, przygotowana przez Pracownię Krajoznawczą ZG PTTK.

Drugi dzień Sejmiku poświęcono zapoznaniu się w terenie z żywym regionem biskupiny, podczas wycieczki krajoznawczej na trasie: Poznań — Puszczykowo — Rogalin — Kórnik — Zaniemyśl — Śrem — Dołsk — Gostyń — Krobia — Leszno — Poznań. Wycieczkę zorganizowało Biuro Okręgu Poznańskiego, prowadził kol. M. Duralski, wyczerpujących wyjaśnień udzielał również uczestnik Sejmiku kol. F. Jaśkowiak, doskonały znawca Wielkopolski.

Obydwa dni były bardzo pracowite. Przerwy obiadowe w pierwszym dniu Sejmiku wykorzystano na nawiązanie bezpośredniego kontaktu z Oddziałem PTTK przy Zakładach H. Cegielskiego.

Do wszystkich Kolegów zwracamy się z apelem o nadsyłanie swych uwag co do zagadnień poruszonych w tezach referatu oraz o współpracę z Komisją Krajoznawczą ZG PTTK w dziedzinie programu regionalizmu omawianego podczas Sejmiku w Poznaniu.

PREZYDIUM

obraduje

Na dwóch posiedzeniach w okresie od 15.11.1961 r. do 15.12.1961 r. Prezydium ZG PTTK zajmowało się następującymi sprawami:

Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania planów inwestycyjnych za 3 kwartały 61 r. stwierdzono, że mimo wysiłków Dyrekcji Inwestycji nie zostaną one wykonane. Dlatego polecono zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie do planu inwestycji, posiadających pełną dokumentację oraz przestrzeganie prawidłowości rozliczeń. Dyrekcji Inwestycji zalecono roztoczyć specjalną opiekę nad DT w Krakowie i zakończyć prace remontowe w DT Zakopane przed FIS-em. Zagadnienie opracowania planu kapitałnych remontów uznano za nieodzowne.

Poza tym Prezydium poleciło opracować specjalny plan rozwoju i działalności brygad remontowych PTTK, a także rozważenie możliwości podjęcia prac projektowych w ograniczonym zakresie.

Z dniem 1.I.1962 r. powołano przedsiębiorstwa pod nazwą „PTTK — Zakłady Wytwórcze Foto-Pam“, „PTTK — Dom Turysty“, i „PTTK — Biuro Turystyki Zagranicznej“. Podstawę, strukturę i zakres działania w/w przedsiębiorstw określają regulaminy.

Dyrektorzy w/w przedsiębiorstw w składzie personalnym, zatwierdzonym osobną uchwałą, rozpoczęli działalność z dniem 1.XII.61 r. — jako organizatorzy. W szczególności dokonają oni protokółarnego przejęcia agend, w zakresie określonym uchwałą Plenum ZG z dn. 19.VII.61 r. i dopełnią formalności związanych z rozpoczęciem działalności z dn. 1.I.62 r. Ponadto Dyrektora Foto-Pam zobowiązano do przedsta-

wienia Prezydium, do końca grudnia 1961 r., wniosków co do produkcji prowadzonej dotychczas przez Oddziały PTTK.

Zatwierdzony został kalendarz imprez na 1962 r. Postanowiono przy tym utrzymać termin tradycyjnego raidu do Poronina, oraz zezwolić Oddziałowi Starachowice na zorganizowanie raidu Świętokrzyskiego w maju, a dla Oddziału Łódź pozostawić ustalenie późniejszego terminu imprezy.

Z zagadnień młodzieżowych warto wymienić przyjęcie projektu porozumienia z ZSP, z poprawką dotyczącą powoływania Studenckich Kół Przewodnickich przy Oddziałach Międzyuczelnianych PTTK. Projekt ten skierowano do wypowiedzenia się przez ZSP. Treść porozumienia opublikujemy po podpisaniu go przez obie organizacje.

Inne sprawy przewodnickie były szerzej omawiane podczas akceptacji sprawozdania Komisji Przewodnickiej oraz aktów normatywnych regulujących działalność przewodnicką na nowych zasadach wynikających z Zarządzenia Przewodniczącego GKKFiT 173 z dnia 22.11.1960 (ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym GKKFiT z 31.1.1961) w sprawie wykonywania funkcji przewodnika turystycznego. Nowym przepisom poświęcimy oddzielną pozycję w jednym z najbliższych numerów „BT“.

W sprawach wydawniczych, omawiano możliwości uzyskania praw wydawniczych dla PTTK, oraz recenzowania przez PTTK wszelkich pozycji turystyczno-krajoznawczych. Zaakceptowano ponadto wydawanie jako odrębnych pozycji fachowych — periodyków Komisji Turystyki Podwodnej i Speleologii, oraz plan wydawniczy na rok 1962.

Ponadto na porządku obrad Prezydium znalazło się szereg innych spraw związanych z reorganizacją pionu gospodarczego PTTK.

Prezydium zatwierdziło inż. Kazimiera Rybickiego na stanowisko p.o. Dyrektora Foto-Pam, kol. Stefana Glinkę na stanowisko Zastępcy Dyrektora, a Eugeniusza Kaniewskiego na stanowisko Głównego Księgowego. Stanowisko Zastępcy Dyrektora BTZ powierzono kol. Henrykowi Korzistce.

NASZE WYWIADY

Ocena 61

Zwróciliśmy się do przewodniczącego Społecznego Komitetu Autostopu — Stanisława Nowosielskiego — kierownika Wydziału Sportu, Turystyki i Obozownictwa w KC ZMS z prośbą o ocenę Autostopu w 1961 r.

Opinia ogólna: akcja Autostop stała się już normalną częścią składową turystyki, jako jedna z form działalności PTTK.

W 1961 r. było uczestników — 38.000, to jest 50 procent frekwencji z 1961 r. Na obniżenie wpłynęły zastrzeżenia regulaminowe, no i pogoda w okresie lata.

Spadek frekwencji nie jest w tym wypadku najbardziej istotny. Moja opinia o tegorocznym Autostopie jest jak najlepsza. Generalnie poprawiło się zachowanie autostopowiczów; Od kierowców wpłynęło

tylko 5 zażaleń, minimalna była ilość meldunków M.O.

Z ujemnych cech wymienić należy: masową jazdę nocami, nie brań udziału w ogłoszonych konkursach Autostop (razem zaledwie 456 uczestników) i kilka wykroczeń w czasie zlotów (zwłaszcza w Zielonej Górze). A przede wszystkim nikły procent młodzieży pracującej korzystającej z tej formy turystyki.

Problemy do rozwiązania w roku 1962 to: uproszczenie regulaminu wg. życzeń sejmiku, oraz najważniejsza sprawa — znaczne zwiększenie bazy noclegowej dla auto-

stopowiczów. Tworzyć to będziemy w oparciu o ZG PTTK przy współdziałaniu organizacji młodzieżowych. Uważamy, iż współpraca z ZG PTTK i organizacjami terenowymi tego Towarzystwa, zdaniem naszym, zdała egzamin. PTTK wywiązało się z nowych i trudnych obowiązków udostępnienia młodzieży masowej formy turystyki, bez zarzutu.

Obecnie możemy być spokojni o przyszłość Autostopu, jako normalnej działalności turystycznej — finansowo samowystarczalnej i ciągle bardzo atrakcyjnej.

„ŚWIATOWID” WASZYM PRZYJACIELEM

Magazyn Turystyczny „Światowid“, starając się coraz lepiej służyć turystom, poszukuje z pierwszej ręki — materiałów, o działalności PTTK oraz wszelkich informacji, godnych odnotowania, o wydarzeniach w turystyce i krajoznawstwie. W szczególności redakcja Magazynu Turystycznego „Światowid“, — Warszawa, ul. Senatorska 11 — prosi o (teksty i zdjęcia):

- ciekawostki z życia Klubów, Kół i Oddziałów PTTK,
- uwagi krytyczne o obsłudze ruchu turystycznego,
- wiadomości o wydarzeniach i osobliwościach krajoznawczych Waszego regionu,
- materiały z zakresu etnografii i folkloru,
- dykteryjki z życia turystów,
- i wszystko, co uważacie za godne uwagi i spopularyzowania.

Współpraca pomiędzy PZN, a KTN PTTK

8 listopada 1961 r. Prezydium ZG PTTK zatwierdziło tezy do współpracy pomiędzy Polskim Związkiem Narciarskim, a Komisją Turystyki Narciarskiej ZG PTTK.

Podajemy w skrócie główne punkty porozumienia między obydwoma organizacjami, kierującymi całokształtem spraw narciarskich w Polsce.

1) Obydwie organizacje dążą do upowszechniania narciarstwa.

2) PZN gwarantuje terenowym ogniom obydwu organizacji fachową pomoc w zakresie sportu — natomiast KTN w zakresie turystyki.

3) Obydwie organizacje akceptują i zalecają wzajemną wymianę działaczy.

4) Obydwie organizacje starają się o możliwie jak najdalej idące wzajemne przywileje dla swych członków, a ponadto wspólnie — o dalsze udogodnienia w postaci uprawnień i zniżek.

5) Obydwie organizacje występować będą solidarnie do władz we wszelkich zasadniczych kwestiach związanych z rozwojem narciarstwa w Polsce.

6) W poszczególnych dziedzinach działalności, zmierzając do upowszechnienia narciarstwa w Polsce, obydwie organizacje podejmą wysiłki w następujących sprawach:

Organizacja

a — Kontynuując stałą współpracę przez Komisję Porozumiewawczą, obydwie organizacje dążyć będą do wciągnięcia do współpracy wszystkich organizacji zajmujących się nawet ubocznie narciarstwem, a w szczególności TKKF, ZHP, ZMS, LZS i inn.

b — Obydwie organizacje uzgadniać będą plany akcji masowych, wspólnie układać kalendarz imprez centralnych i pomagać ogniom terenowym.

c — Obydwie organizacje zapewnią wzajemną wymianę komunikatów, biuletynów, publikacji i danych ewidencyjnych.

Szkolenie

Całokształtem szkolenia i doskonalenia kadr nauczycieli narciar-

stwa w Polsce, zarówno dla celów wyczynowych jak i narciarstwa podstawowego, kieruje Polski Związek Narciarski, w porozumieniu z zainteresowanymi organizacjami.

Koncepcję nauczania jazdy na nartach ustala i koordynuje Komisja Wyszkożenia PZN, w skład której wchodzi przedstawiciele obydwu organizacji.

Realizacja szkolenia odbywa się następująco:

1. Akcją szkolenia, weryfikacji i unifikacji: a) trenerów, b) instruktorów i pomocników instruktorów narciarstwa podstawowego dla pionów i federacji sportowych kieruje PZN.

2. Akcję szkolenia instruktorów i pomocników instruktorów narciarstwa podstawowego dla celów turystyki narciarskiej prowadzi KTN ZG PTTK.

3. Ponadto akcję szkolenia kadr instruktorów i pomocników instruktorów narciarstwa podstawowego prowadzą wyższe uczelnie w. f. lub organizacje specjalnie do tego upoważnione przez PZN.

4. Uprawnienia instruktorów i pomocników instruktorów, niezależnie od organizacji realizującej szkolenie, są jednakowe.

Studia

a) Obydwie organizacje wspólnie opracowują długofalowy plan rozwoju narciarstwa w Polsce i dążyć będą do jego realizacji.

b) Obydwie organizacje prowadzić będą badania i studia w swojej dziedzinie, celem wypracowania najlepszych form dla zspokojenia potrzeb narciarstwa sportowego i turystycznego, wzajemnie wymieniając zdobyte doświadczenia.

Zagospodarowanie

Obydwie organizacje, w ramach swojej działalności, występując z planami inwestycyjnymi i remontowymi w zakresie obiektów, służących narciarstwu, tras narciarskich, nartostrad i szlaków oraz wykonując konserwację we własnym zakresie — uwzględniać będą wzajemne interesy i potrzeby, konsultując się i zasięgając opinii oraz popierając się wzajemnie.

Profilaktyka

KTN inicjuje oraz prowadzi bezpośrednio i pośrednio akcję profilaktyki w narciarstwie.

Narciarstwo nizinne

Zmierzając do umasowienia narciarstwa w ogóle — obydwie organizacje położyć specjalny nacisk na rozwój narciarstwa nizinnego.

Sprzęt

Obydwie organizacje, w celu zapewnienia bezpieczeństwa uprawiającym narciarstwo, dążą do przejęcia prawa wydawania opinii o produkcji krajowej oraz importu sprzętu i ekwipunku narciarskiego, a nadto współpracują przez odpowiednie zespoły, zmierzając do poprawy jakości produkcji, do likwidacji sprzętu przestarzałego i usunięcia ze sprzedaży sprzętu wadliwie wykonanego.

Propaganda

Obydwie organizacje prowadzą szeroką akcję propagandową, wszelkimi, dostępnymi środkami, a także wymieniają między sobą posiadane materiały, celem propagowania narciarstwa w ogóle.

Kontakty zagraniczne

Obydwie organizacje wymieniać będą doświadczenia z dziedziny rozwoju narciarstwa zagranicznego, udostępniając sobie odpowiednie wydawnictwa, a przede wszystkim udzielając sobie poparcia w szkoleniowych wyjazdach za granicę instruktorów oraz działaczy.

W POSZUKIWANIU ŹRÓDEŁ DOCHODU

Niektóre Zarządy Oddziałów PTTK w poszukiwaniu źródeł własnych dochodów na pokrycie wydatków czynią starania o uruchomienie we własnym zakresie produkcji pamiątek, pocztówek fotograficznych, znaczków, plaketek itp. Niejednokrotnie zajmują się one sprzedażą pamiątek o wątpliwej wartości artystycznej nabywanych u prywatnych i anonimowych producentów z pominięciem obowiązujących przepisów o kontroli wydawnictw, zatwierdzaniu cen, opłat skarbowych itp.

Takie postępowanie jest sprzeczne z zarządzeniami ZG PTTK oraz wymogami Władz: Ministerstwa Kultury i Sztuki, Ministerstwa Finansów, GKKFiT, które w trybie realizacji Uchwały Nr. 446 Rady Ministrów zezwołyły Zarządowi Głównemu na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie produkcji pamiątek, fotowidokówek itp. poprzez specjalnie wyodrębnioną komórkę — „PTTK — Zakłady Wytwórcze” pod warunkiem zapewnienia tej produkcji odpowiedniego poziomu artystycznego.

Zgodnie z powyższym, nadzór artystyczny nad produkcją Zakładów sprawują Komisje Oceny Artystycznej złożone z wybitnych fachowców, których skład osobowy został zatwierdzony przez Min. Kultury i Sztuki na wniosek ZG PTTK.

ZG PTTK doceniając znaczenie propagandowe produkcji Zakładów Wytwórczych PTTK oraz potrzebę zaspokojenia stale rosnącego popytu ze strony turystów krajowych i za-

ZWYCIĘŻY KĘDZIERZYN, PRUDNIK, OPOLE...

Jedną z najmłodszych Komisji Okręgu opolskiego PTTK jest Komisja Współzawodnictwa Międzyoddziałowego. Ale jednocześnie najaktywniejszych. Ważne jest, że nie ma przy tym zbędnych posiedzeń, wielogodzinnych obrad. Zainteresowanie współzawodnictwem między Oddziałami jest duże, co zostało spowodowane precyzyjnie sformułowanym regulaminem współzawodnictwa. Komisja przyjęła bowiem m. inn. zasadę dwustopniowości oceny (I stopień — ocena wyników w poszczególnych punktowanych dziedzinach pracy krajoznawczej i turystycznej, II stopień — ocena całokształtu działalności w oparciu o przeciętną uzyskanych miejsc w stopniu pierwszym) jak również bezwzględnie obowiązującą zasadą przedstawiania przez Oddziały w pełni udokumentowanych dowodów i potwierdzeń uzyskanych wyników.

Oddziały Okręgu Opolskiego PTTK prowadzą szlachetną rywalizację o miano najlepszego. Czy zwycięży Kędzierzyn, Prudnik, Opole czy inny z Oddziałów dowiemy się w marcu 1962 r. kiedy nastąpi podsumowanie.

ODDZIAŁ ZAKŁADOWY PRZY KOPALNI „WUJEK“

Koło PTTK przy Kopalni „Wujek“ w Katowicach na zebraniu w listopadzie br. powzięło uchwałę przemianowania Koła na Oddział Zakładowy PTTK.

DZIĘKI ODDZIAŁOWI W AUGUSTOWIE

Choć Oddział PTTK w Augustowie istnieje od roku 1945 (PTK) właściwy jego rozwój rozpoczyna się w r. 1958. Oddział zaprojektował wówczas i oddał do użytku turystów augustowski szlak puszczański, biegnący wzdłuż najpiękniejszych jezior augustowskich oraz Kanału Augustowskiego i przecinający najbardziej malownicze fragmenty Puszczy Augustowskiej.

W latach 1960 — 1961 członkowie Oddziału PTTK brali czynny udział w przygotowaniach do obchodów 400-lecia miasta Augustowa. I tak np. opracowano wnioski o uznanie miasta za turystyczne i nadanie mu w związku z tym specjalnych uprawnień, o przydzielenie miastu stałej komunikacji samochodowej, zwiększenie dotacji na rozbudowę urządzeń komunalnych pod kątem dalszego rozwoju turystyki itp. W wyniku tych starań Augustów uzyskał 4 autobusy kursujące na trasie miasto — stacja kolejowa. Pierwsze miasto powiatowe w województwie białostockim które otrzymało własną komunikację, oraz 85 milionów dotacji z budżetu WRN na dalszą rozbudowę.

W związku z obchodami 400-lecia miasta, działacze PTTK opracowali materiały do broszury np. „400 lat Augustowa“, w której omówiono historię miasta, zagadnienia turystyki

i perspektywy jej dalszego rozwoju. Oddział PTTK w Augustowie wystąpił z wnioskiem do władz wojewódzkich o opracowanie tablic z mapami najbliższych okolic Augustowa i planami miasta, a następnie opracował treść krajoznawczo-turystyczną tych map.

W roku 1962, dzięki poparciu władz miejscowych Oddział Augustowski ma uzyskać nowy lokal w zrekonstruowanym budynku zabytkowej poczty, nad kanałem Augustowskim, który umożliwi prowadzenie szerszej działalności gospodarczej i programowej. Oddział przewiduje uruchomienie własnej bazy noclegowej (domki campingowe) oraz wypożyczalni sprzętu wodnego, na które nie mógł sobie do chwili obecnej pozwolić z uwagi na szczupłość pomieszczeń, jak również zbyt dużą odległość od rzeki i jeziora.

NOWE SZLAKI TURYSTYCZNE NA MAZURACH

Dużymi osiągnięciami w akcji znakowania szlaków turystycznych na Mazurach w r. 1961 może się poszczycić Okręgowa Komisja Turystyki Pieszej w Olsztynie. Wyznakowała bowiem łącznie 87 km szlaków:

1. szlak niebieski: WDK — Las Miejski — Jez. Długie 4 km
2. „ żółty: Wiadukt-Przełom Lyny — ujście rzeki Wadąg-Las Miejski — WDK 10 km
3. „ zielony: Ujście rzeki Wadąg — wzdłuż Lyny-Braswald — jez. Mosąg-Bukwald 12 km
4. „ czarny: Jez. Długie — kąpielisko miejskie — wzdłuż jez. Ukiel-Ubtych-Gutkowo — rezerwat mchów — Lyna-Wiadukt 19 km
5. „ niebieski: Karwica-Zgon 6 km
6. „ niebieski: Ruciane-Nida-leśniczówka Pranie 10 km
7. „ czerwony: Ruciane-Kamień-Iznota-Mikołajki 26 km

OKTP postanowiła opracować marszruty głównego szlaku (biało-czerwonego), który będzie przebiegał przez województwo olsztyńskie i w 1962 r. przystąpić do realizacji. Prace przygotowawcze już się rozpoczęły.

ZMIANY W ZARZĄDZIE ODDZIAŁU SZCZECIN-MIASTO

Nastąpiły zmiany w zarządzie Oddziału PTTK Szczecin-Miasto. Dotychczasowy, wieloletni prezes Oddziału mgr Marian Streicher, po 6-ciu latach sprawowania prezesury, ze względu na nawał pracy w szkolnictwie, oraz prace naukowe — zrezygnował z kierowania Oddziałem.

Nowym prezesem wybrano Henryka Ciechanowskiego, a sekretarzem Annę Borową.

Wzrost organizacyjny

granicznych na pamiątki w grudniu 1960 r. pismem okólnym znak ZG PTTK Prez/13777/60 C/ZUT ZF/4(8932)60 zobowiązał wszystkie jednostki organizacyjne PTTK do zaopatrywania się w Zakładach w fotowidokówki krajoznawcze i pamiątki turystyczne. W sierpniu 1961 r. Prezydium ZG PTTK postanowiło, że jedynie Zakłady uprawnione są w naszej organizacji do produkcji i zbytu tego rodzaju wyrobów.

Zarządy Oddziałów i inne jednostki organizacyjne PTTK powinny zlecać wykonanie swoich zamówień Zakładom Wytwórczym, które zapewniają placówkom PTTK „priorytet“ w wykonaniu ich zamówień oraz udzielają odbiorcom rabatu w wysokości od 12 do 20% (pamiątki) i od 25 do 30% (produkcja fotograficzna).

Powyższy rabat (prowizja) może stanowić źródło legalnych i zgodnych z przepisami własnych dochodów jednostek organizacyjnych PTTK.

Produkcja Zakładów Wytwórczych PTTK obejmuje:

W dziedzinie fotografii:

a) fotowidokówki o formacie 9 × 14 cm i 10 × 15 cm — produkcja masowa, składniki fotograficzne itp.

b) fotogramy różnych formatów — na specjalne zamówienia.

Warto dodać, że archiwum tematyczne liczy ponad 8 tys. negatywów.

W dziedzinie pamiątkarstwa: wyroby z drewna — laski zakopiańskie, kasetki, toaletki, noże do papieru, piórniki szkolne, (artykuł masowy) maty itp. (157 gatunków, 467 tematów).

Ze skóry (52 gatunki, 148 tematów) portfele męskie i damskie — portmonetki, futerały do okularów, paski do zegarków.

Z tworzyw sztucznych (16 gatunków, 62 tematy) — mikroprojektory ze zdjęciami krajoznawczymi oraz telewizorki o podobnej tematyce, kompasy itp.

(Dokończenie na str. 6)

To nowego w KOMISJACH

JUBILEUSZ GON-u

W bieżącym roku mija 30 lat od ustanowienia Górskiej Odznaki Narciarskiej przez ówczesny Polski Związek Narciarski. GON jest pierwszą odznaką turystyczną nie tylko w Polsce, ale i na świecie, jubileusz ten należy więc wykorzystać dla popularyzacji odznaki, której znaczenie w ostatnich latach nieco zmalało.

Komisja Turystyki Narciarskiej ZG PTTK zalecała wszystkim jednostkom terenowym PTTK:

1. organizowanie wycieczek połączonych ze zdobywaniem GON,
2. propagowanie i inicjowanie wycieczek w zakładach pracy, bezpośrednią pomoc w prowadzeniu wycieczki, przydzielanie przewodnika, a w razie potrzeby pokrycie kosztów jego udziału z kredytów na działalność narciarską, przy zastosowaniu obowiązujących w PTTK stawek deleg. służbowych,
3. dokonywanie szybkiej weryfikacji stopnia brązowego GON przez OKTN,
4. zaliczanie punktów do GON w każdej imprezie narciarskiej,
5. ułatwianie nabycia protokołów we wszystkich placówkach PTTK i bezwarunkowo w schroniskach,
6. szerokie propagowanie zdobywania odznak, ogłaszanie komunikatów o wycieczkach itp. akcje propagandowe.

KTN informuje również, że zaplanowane, ogłoszone i przeprowadzone wycieczki GON lub NON przyjęte zostaną do Konkursu Tygodnia Imprez Narciarskich i punktowane zależnie od wyników (ilość ubiegających się, zaliczone punkty, zdobyte odznaki).

Rozważana jest także sprawa wykonania specjalnych podkładek z odpowiednim napisem, które byłyby dodawane do odznak GON zdobytych w 1962 r.

KOMISJA KÓŁ ZAKŁADOWYCH W NOWYM SKŁADZIE

19 listopada 1961 r. ukonstytuował się Zarząd Komisji Kół Zakładowych ZG PTTK, w następującym składzie:

Przewodniczący Florian Cyrankiewicz,
Sekretarz — Tadeusz Paszta,

Członkowie — Stefan Strogulski (W-wa), Mieczysław Sobkiewicz (CRZZ), Mieczysław Waszak (W-wa), Sylwester Tomaszewski (W-wa), Tadeusz Kaszper (Katowice), Adam Koszarski (Poznań), Władysław Stendera (Nowy Sącz), Emil Klamra (Nowa Huta), Zbigniew Świder (W-wa).

W POSZUKIWANIU ŹRÓDEŁ DOCHODU

(Dokończenie ze str. 5)

Ze szkła — (10 gatunków, 50 tematów)
Z metalu — rozmaite metalowe komplety jak np. bransolety i brosze oznaczone wg. wymogów odbiorcy.

PTTK posiada następujące własne Zakłady Wytwórcze:

- 1) Zakłady Wytwórcze Fotowidokówek w Jaśle, Rynek 16
  - 2) Zakłady Wytwórcze Fotowidokówek i Pamiątek we Wrocławiu, Mikołaja 81
  - 3) Zakłady wytwórcze Pamiątek w Krakowie, Stanisława 10.
- Zakładem Wytwórczym Fotowidokówek i Pamiątek we Wrocławiu podlega Fotolaboratorium w Kłodzku oraz dział produkcji lusterek z własną podległą luster we Wrocławiu, a Zakładem Wytwórczym w Krakowie Zespoły chałupnicze w Krakowie, Makowie Podhal. i Zakopanem.

Celem zapewnienia terminowego i sprawnego wykonania swoich zamówień jednostki organizacyjne PTTK powinny uprzednio uzgodnić z wymienionymi wyżej Zakładami Wytwórczymi PTTK warunki i terminy dostaw.

KTŻ ZAKOŃCZYŁO ROK 1961

We Wrocławiu odbyło się 17 i 18 grudnia 1961, ostatnie w ub. roku Plenum KTŻ ZG PTTK. W obradach wziął również udział V-Prezes ZG PTTK J. Przędziecki oraz przedstawiciele miejscowych władz. Członek Prezydium KTŻ Kol. Z. Jędrzejkiewicz, został odznaczony Złotą Odznaką PTTK. Ponadto, honorowe złote odznaki ZOT otrzymali Przewodniczący MRN we Wrocławiu prof. B. Iwaszkiewicz, Sekretarz MRN mgr J. Wołoch, dyrektor Żeglugi na Odrze Z. Kuniewski, dyrektor Dzierżoniowskich ZPB W. Dzik, V-Prezes J. Przędziecki oraz przedstawicielka Dep. Ruchu Turystycznego GKKFiT kol. W. Bemowa.

Plenum przyjęło sprawozdanie KTŻ za ub. rok, uznając dotychczasowy rozwój tej dyscypliny w ramach naszego Towarzystwa, za zadawalający. Należy jednak stwierdzić, że w okresie, kiedy wysuwaliśmy się na czoło morskiego żeglarstwa, rozwój turystyki śródlądowej znajdował niedostateczne odbicie w pracach Komisji. Odczuwało się przede wszystkim brak generalnego planu dalszego jej rozwoju, który powinien uwzględniać nasycenie rejsów elementami krajoznawczymi, wzbogacenie dydaktycznych walorów turystyki, szerokie popularyzowanie ZOT, oraz poszukiwania możliwości korzystania z nowych szlaków i akwenów.

Wzrost znaczenia PTTK na morzu wymaga również organizacyjnego wzmocnienia OKTŻ w Gdańsku i Szczecinie i zapewnienia im lepszych warunków rozwoju.

Są to nowe zadania, które między wieloma innymi znalazły odbicie w wytycznych do planu pracy na rok bieżący. Należy wśród nich wymienić również:

- kontynuowanie starań o uregulowanie spraw ubezpieczenia jachtów morskich,
- rozpoczęcie budowy dwóch nowych jednostek morskich,
- reorganizację bazy w Mikołajkach, rozwój szkoły w Boszkowie, rozpoczęcie budowy 3 nowych ośrodków w Kiekrzu, Turawie i Dębie — Nieporęt,
- lepsze wykorzystanie miejsc na jachtach,
- starania o fundusze i realizację bazy morskiej w Kołobrzegu,
- opracowanie aktualnego stanu żeglarstwa turystycznego w PTTK,
- opracowanie perspektywicznego planu rozwoju turystyki żeglarskiej do końca 1965 r.

Plenum oceniło pozytywnie dotychczasową działalność KTŻ. Obrady odbyły się w atmosferze wrocławskiej gościnności. Koledzy z tamtejszego OKTŻ i Klubu „Eol” postarali się o dobrą organizację i koleżeńskie nastroje spotkania, a miejscowe władze jeszcze raz udokumentowały swój życzliwy stosunek do turystyki żeglarskiej któremu m. in. miejscowe środowisko żeglarzy PTTK, zawdzięcza stałą opiekę i pomoc.

DZIŚ I JUTRO TURYSTYKI MOTOROWEJ

Działalność jednej z najmłodszych gałęzi naszej turystyki nabiera coraz szerszego rozmachu. Już w roku 1961 można zanotować, w stosunku do lat ubiegłych, poważny wzrost imprez motorowych i kadry wykwalifikowanych przewodników MOT i TM. Plany roku 1962 przewidują jednak dla KT MOT znaczne rozszerzenie działalności, zwłaszcza na odcinku imprez i szkolenia. — A oto garść danych cyfrowych: rok 1960 — 8 imprez ogólnopolskich, 63 przeszkolonych przewodników; rok 1961 — 12 imprez, 114 przewodników; plan na 1962 — 22 imprezy, 170 przewodników. Dotychczasowe osiągnięcia zarysowały się wyraźnie już w roku bieżącym w udziale turystów motorowych w central-

nych imprezach Tysiąclecia (Kołobrzeg — 266 uczestników; Raid do Poronina — 690).

Ocena działalności turystyki motorowej na przestrzeni ostatniego roku była m. inn. przedmiotem obrad Plenum Komisji Tur. Motorowej ZG PTTK, w dniu 10 grudnia 1961 r., gdzie jednocześnie nakreślone zostały jej zasadnicze kierunki rozwoju na rok 1962. Kierunki tej działalności koncentrować się będą wokół następujących zagadnień:

- włączenia problematyki krajoznawczej do imprez i programów szkolenia,
- aktywnej współpracy z PZ Mot na podstawie wspólnie przyjętych zasad,
- popularyzacji motorowych wczasów bezświadczeniowych wśród aktywu turystycznego,
- wydawania własnych skryptów dla przodowników MOT i TM,
- zapewnienia wykwalifikowanej obsługi dla zagranicznych wycieczek motorowych przez własną kadrę pilotów motorowych.

Specjalną uwagę poświęciło Plenum imprezom roku 1962, które szczególnie bogato prezentują się w „Ka-

alendarzu centralnych i ogólnopolskich imprez PTTK r. 1962". Na ogólną ilość 22 imprez przypada: 1 impreza centralna KT MOT, 5 — wyłącznie motorowych raidów i zjazdów oraz 16 imprez motorowych, włączonych do centralnych i ogólnopolskich Tysiąclecia (wszystkich dyscyplin).

KOŁA ZAKŁADOWE PODSTAWĄ ROZWOJU TOWARZYSTWA UCHWAŁA

VII PLENUM ZG PTTK W SPRAWIE ROZWOJU KÓŁ ZAKŁADOWYCH I DZIAŁALNOŚCI PTTK W ZAKŁADACH PRACY

Oceniając rozwój Kół Zakładowych i działalność PTTK w zakładach pracy, Plenum Zarządu Głównego stwierdza, iż Towarzystwo w sposób coraz bardziej skuteczny wypełnia swą organizatorską i wychowawczą rolę w zakresie upowszechniania krajoznawstwa i turystyki wśród szerokich rzesz ludzi pracy.

Podjęty w 1955 r., przy wybitnej pomocy CRZZ i poszczególnych Związków Zawodowych, wysiłek w organizowaniu Kół PTTK w zakładach pracy przyniósł poważne rezultaty, zarówno w rozwoju ilościowym członków PTTK jak i zwłaszcza w zakresie działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Ilość członków PTTK w latach 1955—1960 wzrosła ze 141.260 do 188.800, zaś ilość osób objętych działalnością Towarzystwa odpowiednio z 1.550.000 do 3.600.000.

Osiągnięcia te dowodzą w sposób wymowny, że przyjęty kierunek rozwoju Towarzystwa jest prawidłowy i powinien być kontynuowany. Zakłady pracy stanowią bowiem naturalną bazę działalności PTTK. Są one najbardziej masowymi i zorganizowanymi skupiskami pionierów turystyki i posiadają odpowiednie środki materialne na popieranie rozwoju turystyki.

PTTK uważa, że dla spełnienia poważnej roli wychowawczej, poprzez budzenie zainteresowań poznawczych w zakresie historii, ekonomii, przyrody, etnografii — ma szczególnie wdzięczne pole działania właśnie wśród klasy robotniczej.

W dobie ogromnego postępu techniki turystyka staje się najbardziej naturalną formą rekreacji dla ludzi pracy, staje się jedną z najbardziej popularnych form współczesnego życia kulturalnego.

Rezultaty działalności PTTK w zakładach pracy są jednak niewspółmierne w stosunku do istniejących potrzeb i możliwości. Rozwój Kół Zakładowych uległ ostatnio ponownym zahamowaniom.

Z tych względów Plenum uznaje, że działalność i rozwój Kół Zakładowych winna być stałym i głównym przedmiotem zainteresowania oraz pracy wszystkich komórek organizacyjnych Towarzystwa, wszystkich działaczy PTTK, którym na sercu leży rozwój turystyki i ich własnej organizacji.

Dążąc do wzmocnienia roli Koła Zakładowego, jako podstawowej komórki organizacyjnej Towarzystwa oraz do coraz bardziej doskonałego wypełnienia zadań przez PTTK — Plenum Zarządu Głównego postanawia:

I. UZNAĆ ZA SZCZEGÓLNIE WAŻNE W PRACY KÓŁ ZAKŁADOWYCH:

- rozwijanie krajoznawstwa i turystyki,
- szerzenie kultury turystycznej,
- umacnianie współpracy z Radami Zakładowymi i grupami ZMS,
- powiększanie liczby członków Koła.

1. W ZAKRESIE KRAJOZNAWSTWA I TURYSTYKI NALEŻY ZWLASZCZA:

- a) Prowadzić podstawowe szkolenie krajoznawczo-turystyczne dla członków przez Koła. Pracę szkoleniową trzeba organizować w urozmaicony sposób — w formie prelekcji i seminariów, pokazów wizualnych, jak filmy i wystawy fotografii z odbytych wycieczek szkoleniowych itp.

Do podstawowego szkolenia członkowskiego wprowadzić przede wszystkim zdobywanie wiedzy o własnym regionie turystycznym.

- b) Prowadzić biblioteczkę Koła PTTK. Gromadzić w niej wydawnictwa, zwłaszcza dotyczące własnego regionu, wydawnictwa PTTK, jak: „Wierchy”, przewodniki, informatory, foldery itp. Obok indywidualnej — przez członków — wskazana jest zbiorowa praca „Światowida” przez Koła.

- c) W oparciu o przepisy wydane przez GKKFiT, organizować przewodnictwo zakładowe w zakładach wytypowanych do zwiedzania, będące nową formą działania Koła, mającą na celu poznanie turystów ze współczesną techniką, z dorobkiem naszego budownictwa.

- d) Opracowywać roczne kalendarze imprez i wycieczek, programy każdej imprezy i wycieczki, informować o tym całą załogę.

W kalendarzu imprez Koła, winny się znaleźć zarówno imprezy organizowane przez samo Koło, jak i te imprezy centralne, okręgowe lub oddziałowe, w których Koło ma zamiar brać udział. Tematykę imprez należy wzbogacić odpowiednią treścią polityczną.

- e) Uczestniczyć w układaniu programów wycieczek po pracy, aby zapewnić odpowiednie formy i treści krajoznawczo-turystyczne. W związku z tym trzeba uczestniczyć także w organizacji pracy ośrodków wycieczek świątecznych.

2. W ZAKRESIE SZERZENIA KULTURY TURYSTYCZNEJ NALEŻY:

- a) Wprowadzić do podstawowego szkolenia członkowskiego, zagadnienia odpowiedniego doboru ubioru i sprzętu oraz nabywania umiejętności posługiwania się sprzętem, biwakowania itp.
- b) Organizować wycieczki zakładowe wyłącznie pod kierownictwem ludzi odpowiednio przygotowanych, przede wszystkim przez organizatorów turystyki. Trasa wycieczek musi być harmonijnie skomponowana z czasem jej trwania, z użytym środkiem lokomocji, z ilością zwiedzanych obiektów, a głównie z poziomem przygotowania uczestników.

- c) Dążyć, aby kształtowanie kultury osobistej turysty i walka z chuligaństwem turystycznym stały się sprawą każdego członka PTTK.

Najczęściej spotykanymi objawami chuligaństwa turystycznego, któremu wypowiadamy zdecydowaną walkę, są: — rozrzucanie potłuczonego szkła i zaśmiecanie terenu, — niszczenie przyrody, np. wycinanie młodych lasów na szalasy, wycinanie różnych symboli na wiekowych drzewach itp.

3. W ZAKRESIE WSPÓLPRACY Z RADAMI ZAKŁADOWYMI I GRUPAMI ZMS:

- a) Istotne znaczenie dla powodzenia pracy Koła, ma ugruntowanie się wśród jego członków przekonania, że praca o tyle zyska poparcie ze strony Rad Zakładowych i innych czynników zakładowych, o ile zaspakajając będzie potrzeby nie tylko samych członków Koła, lecz całej załogi.

- b) W toku współpracy z Radami Zakładowymi należy zapoznawać członków Rady z konkretnymi planami pracy Koła, jak: kalendarze, programy i preliminarze imprez, projekty organizacji akcji szkoleniowej i dopiero na tym konkretnym tle wysuwać wnioski o pomoc ze strony Rady.

Unikanie ogólników oraz prezentowanie konkretnych zamierzeń wprowadza do rozmów rzeczowość i pozwala osiągnąć właściwe skutki.

- c) W ramach współpracy z ZMS, Koła winny gwarantować pomoc grupom w organizowaniu imprez krajoznawczych

(Dokończenie na str. 8)

w sprawie obowiązku prenumeraty

„ŚWIATOWIDA“

Po przeprowadzonej ostatnio reorganizacji redakcji „Światowida” oraz zmianie profilu tematycznego, uwzględniającego postulaty aktywności naszego Towarzystwa, jesteśmy obecnie zainteresowani w rozwoju czytelnictwa tego wydawnictwa. ZG PTTK coraz bardziej zacieśnia współpracę programową z redakcją „Światowida”, i wyraża nadzieję, że wypełni on w tej dziedzinie lukę powstałą po likwidacji „Turysty”.

Z powyższych względów Prezydium ZG PTTK uważa, że „Światowid” może spełnić w krzewieniu turystyki i krajoznawstwa rolę propagandowo-dydaktyczną, wobec czego poleca jak najszersze popularyzowanie czytelnictwa tego magazynu, wśród szerokich rzesz członków naszego Towarzystwa.

W związku z tym na Zarządy Okręgów, Oddziałów, Kół i Klubów, oraz kierowników obiektów turystycznych nakłada się obowiązek prenumeraty „Światowida”, i wykładania go w czytelniach, świetlicach, oraz innych miejscach rekreacyjnych i klubowych.

Zamówienia i wpłaty na prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe, listonosze, oraz oddziały i delegatury „Ruch” do dnia 15 każdego miesiąca, poprzedzającego okres zamawianej prenumeraty. Cena prenumeraty kwartalnej 36 zł, półrocznej 72 zł. i rocznej 144 zł.

Wydatki związane z prenumeratą na potrzeby ogniw terenowych PTTK należy pokrywać z części kwot przypadających na nie ze składek członkowskich, a obiektów turystycznych — z pozycji budżetowych na reklamę i propagandę.

Za wykonanie powyższego zarządzenia odpowiedzialni są prezesi Zarządów Okręgów, Oddziałów, Kół i Klubów, oraz dyrektorzy i kierownicy obiektów turystycznych.

Szef Zespołu Program.
W. Militz

V-Prezes ZG PTTK
J. Przedziecki

(Dokończenie ze str. 7)

i turystycznych zarówno w formie porady, jak i konkretnego działania. Ważną sprawę stanowi rekrutacja członków Towarzystwa, a zwłaszcza działaczy na organizatorów turystyki spośród młodzieży.

Dobór kandydatów na organizatorów turystyki winien następować w ścisłym porozumieniu z grupami ZMS i Radami Zakładowymi.

Warto pamiętać, że w kontaktach z młodzieżą zarówno niecierpliwość, jak i używanie tonu mentorskiego nie przynoszą powodzenia.

4. W ZAKRESIE PRACY NAD POWIĘKSZENIEM LICZBY CZŁONKÓW.

Czołowe zadanie w tym względzie stanowi dotarcie do całej załogi z informacją o tym, co daje PTTK swym członkom. Należy zapoznać całą załogę z konkretnymi programami działania, Kola wyjaśniać, że PTTK uczy uprawiania krajoznawstwa i turystyki i realizować to w praktyce, mówić o tym, że PTTK ułatwia uprawianie turystyki, mówić o zniżkach jakie PTTK w swoich obiektach daje swoim członkom.

Z propagandą PTTK należy docierać wszędzie w różnych formach od ustnej agitacji począwszy, a na występach i filmach skończywszy.

II. USTALIĆ JAKO GŁÓWNE WYTYCZNE DLA PRACY PREZYDIUM I KOMISJI ZG, ZARZĄDÓW OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW NASTĘPUJĄCE WSKAZANIA:

1. DLA KOMISJI STATUTOWEJ:

Do projektu zmian w Statucie należy wprowadzić określenia:

a) Do zadań Kola należy:

- rozwijanie wśród załogi i rodzin pracowników turystyki i krajoznawstwa we wszystkich formach -- dostępnych dla Kola,
- systematyczne opanowywanie znajomości regionu turystycznego i na tej podstawie krzewienie krajoznawstwa wśród członków i otoczenia,
- ochrona przyrody, krajobrazu i zabytków kultury,
- szerzenie kultury uprawiania turystyki i wypoczynku wśród członków i otoczenia,
- zaznajamianie otoczenia z osiągnięciami turystyki i krajoznawstwa innych krajów,
- uczestniczenie w opracowywaniu programu wypoczynku po pracy,
- czuwanie nad wykonywaniem obowiązków statutowych przez członków, prowadzenie ewidencji członków i zbieranie od nich składek członkowskich,
- staranie o powiększenie stanu członków.

Kolo winno realizować swoje zadania w stosunku do całej załogi, jako wykonawca statutowych zadań PTTK oraz Rady Zakładowej.

b) Kolo jest jedyną formą zrzeszania członków PTTK w Oddziałach. Kolo Zakładowe może zrzeszać także członków rodzin pracowników.

c) Członek zwyczajny PTTK jest zobowiązany wykonywać uchwały Zarządu Kola.

d) Kolo PTTK nie może liczyć więcej niż 500 członków. W wypadku osiągnięcia tej liczby, Kolo dzieli się na kilka Kół lub zakłada Oddział.

e) Kluby winny pełnić rolę Komisji Społecznych Oddziałów.

2. DLA KOMISJI KÓŁ ZAKŁADOWYCH ZG:

a) Opracowanie projektu nowego regulaminu Kola PTTK i przedstawienie go do akceptacji Plenum ZG.

b) Opracowanie metodyki pracy Kola i pracy z Kółami przez Zarządy Oddziałów i Okręgów. Komisja zapewni, aby „Vademecum Kół Zakładowych” ukazało się w I-szym kwartale 1962 roku.

c) Opracowanie programów szkolenia podstawowego członków Kół Zakładowych oraz odpowiednich skryptów szkoleniowych.

3. DLA KOMISJI TURYSTYKI KWALIFIKOWANEJ ZG:

a) Opracowanie metodyki pracy z sekcjami Kola przez Komisje Oddziałowe i Okręgowe.

b) Kształtowanie działalności Klubów w kierunku współdziałania z Kółami.

c) Organizowanie imprez pod kątem obejmowania nimi jak najliczniej członków Kół.

4. DLA KOMISJI PROBLEMOWYCH ZG:

Należy zwracać uwagę aby określone materiały krajoznawcze były opracowywane pod kątem potrzeb Kola, aby docierały one do Kół. Należy pomóc Komisji Kół Zakładowych w opracowywaniu odpowiednich materiałów szkoleniowych.

5. DLA ZARZĄDÓW OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW:

a) W roku 1962 należy założyć Kola Zakładowe we wszystkich zakładach zatrudniających ponad 500 pracowników i innych, gdzie istnieją odpowiednie warunki.

b) Założyć ewidencje zakładów, w których w latach 1962-64 winny powstać Kola Zakładowe.

c) Tworzyć Oddziały Zakładowe w zakładach, w których zaistnieją do tego odpowiednie warunki.

d) W kalendarzach imprez lokalnych umieszczać imprezy organizowane przez Kola. Doprowadzić te kalendarze do Kół i przestrzegać, aby każde Kolo miało swój własny kalendarz imprez.

e) ORT-y powinny organizować wycieczki przede wszystkim dla zakładów pracy i współdziałać w tym celu z Kółami Zakładowymi.

f) Rozprowadzać wydawnictwa krajoznawcze i turystyczne dla Kół. Pomagać Kółom w organizowaniu podstawowego szkolenia członkowskiego.

g) Współpracować ze Związkami Zawodowymi odpowiednich szczebli w organizacji imprez, szkolenia organizatorów turystyki, organizowania nowych Kół, tworzenia warunków dla pracy istniejących Kół.

h) Zarządy Oddziałów winny w szczególności systematycznie pracować z Kółami, organizować narady prezesów i innych działaczy Kół, a zwłaszcza zapewnić przestrzeganie statutowych i norm organizacyjnych w Kółach, dbać o to, by Zarządy Kół pracowały w pełnym składzie.

i) Zarządy Okręgów winny w szczególności doprowadzić do powstania Komisji Kół Zakładowych i zapewnić im odpowiednie warunki działania.

j) Zorganizować przy Zarządach Oddziałów, zespoły organizatorów turystyki w zakładach pracy.

III. ABY MÓC LEPIEJ WYPELNIAC PRZYJĘTE PRZEZ SIEBIE OBOWIĄZKI WOBEC LUDZI PRACY — ZWRÓCIĆ SIĘ DO CRZZ Z PROŚBĄ O POMOC W UREGULOWANIU NASTĘPUJĄCYCH SPRAW:

- użytkowania transportu zakładowego na potrzeby załogi,
- użytkowania urządzeń i sprzętu turystycznego w zakładach, a zwłaszcza kwestii odpłatności,
- przydzielania i rozdzielania środków finansowych na działalność Kół Zakładowych,
- organizowania wycieczek turystycznych w zakładach pracy,
- wydania odpowiedniego dokumentu ustanawiającego oficjalnie tytuł i uprawnienia organizatora w zakładzie pracy,
- udostępnienia Kółom Zakładowym pomieszczeń organizacyjnych, świetlic i bibliotecznych,
- udostępnienia ekranów kinowych na filmy i przezroczą o tematyce turystycznej, gablot i witrzyn na wystawy i ogłoszenia,
- honorowania pracy w PTTK, jako pracy społecznej na ogólnie przyjętych zasadach.

Prezydium Zarządu Głównego winno zorganizować w I-szym kwartale 1962 r. Krajową Radę Aktywu Kół Zakładowych.

Zarządy Okręgów i Oddziałów winny odbyć plenarne zebrania dla omówienia pracy Kół Zakładowych na swym terenie.

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium

Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictw Zarządu Gł. PTTK

Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel.: 62488

Nakład: 4 000 egz.

Zakł. Graf. RSW „Prasa”, W-wa, Smolna 12. Zam. 2461. H-50.